

Obsah

ZROD A ROZVINUTIE

Pavol G. Hlbina: O takzvanej absolútnej poézii	11
Pavol G. Hlbina: ZAČAROVANÝ KRUH (1932)	15
Úvod	15
Vyznanie	16
Šťastie	17
Básnikova modlitba	18
Poézia	19
Popevok	20
Mesiac na nebi	21
Ján E. Bor: Najmladšie básnické pokolenie	22
Dobroslav Chrobák: Cestu básnikovi	24
Pavol G. Hlbina: CESTA DO RAJA (1933)	27
O nový verš	27
Závrat	28
Spievajúca tma	29
Samota	31
Boha nám vzali... ..	32
Modlitba	33
Ján E. Bor: Najmladšie básnické pokolenie	35
Paľo Oliva: Pavol G. Hlbina: Cesta do raja	36
Jozef Kútnik Šmálov: Kritický náčrt Hlbinovej básnickej osobnosti.	
Hlbinove básnické začiatky	38
Ján Haranta: MYSTÉRIUM BALADICKE (1933)	42
Pieseň	42
Orfelinát	43
Nolo mortem peccatoris	44
Júlová mystika	46

Za matku	47
Ján E. Bor: Slovenské edície	48
Pavol G. Hlbina: Literárna družina Postup	49
Ján R. Poničan: Preč od života?	52
Rudolf Dilong: Náboženská poézia a jej vzťahy k životu	53
Rudolf Dilong: HVIEZDY A SMÚTOK (1934)	55
Dráma na počiatku	55
Verš o hľadaní	57
Tulák	58
Návrat	59
Ostrov mŕtvych	60
Paľo Oliva: Rudolf Dilong: Hviezdy a smútok	64
Janko Silan: Rudolf Dilong: Hviezdy a smútok	65
Paľo Oliva Jankovi Silanovi z Trnavy 14. marca 1934	66
Rudolf Dilong: HELENA NOSÍ LALIU (1935)	69
Ružový chlapec	69
Helena nosí ľaliu (H. R.)	71
Johanka (mŕtvej sestričky)	72
Haluz na pokolení	73
Blúdenie	76
Rudolf Dilong: Trochu bohémstva	80
Ján E. Bor: Z novej poézie Dilongovej	81
Janko Silan: R. Dilong: Helena nosí ľaliu	84
Jožo Felix: Rudolf Dilong: Helena nosí ľaliu	85
Pavol G. Hlbina: HARMONIKA (1935)	88
Pieseň	88
Nežnosť	89
Máj V. Sch.	90
Návrat	91
Oheň	92
Priepasť	93
Amor fati	94
Paľo Oliva: Pavol G. Hlbina: Harmonika	95
Pavol G. Hlbina: Bretonov surrealizmus a kresťanstvo	96
Pavol G. Hlbina: Surrealizmus mŕtvy pred narodením	97

Paľo Oliva: Žiť slová.....	98
Paľo Oliva: Štvrtá generácia.....	101
Janko Silan: KUVICI (1936).....	102
Bez odpovede.....	102
Zobor.....	104
Chlapec.....	105
Zimný jas.....	106
Paľo Oliva: Janko Silan: Kuvici.....	108
Rudolf Dilong: MLADÝ SVADOBNÍK (1936).....	109
Mladý svadobník.....	109
Básnikovi.....	111
Márii kajúcej.....	112
Kláštorné zátišie.....	113
Janko Silan Rudolfovi Dilongovi 20. decembra 1936 zo Spišskej Kapituly.....	114
Milan Pišút: Nová poézia Rudolfa Dilonga.....	114
Jožo Felix: Rudolf Dilong: Mladý svadobník.....	116
Vlado Reisel: Rudolf Dilong: Mladý svadobník.....	117
Ladislav Novomeský: Dnešný stav a vývoj slovenskej kultúry.....	119
Ladislav Hanus: Literárne potreby.....	120
Pavol G. Hlbina: Poézia ako hra.....	123
Pavol G. Hlbina: DÚHA (1937).....	127
I.....	127
V.....	129
X.....	130
Slzy.....	131
Vnútorňý hlas.....	133
Spomienka.....	134
Večer pri mori.....	135
Klement Šimončič: Poznámky k cestám slovenskej poézie (P. G. Hlbina: Dúha).....	136
Jozef Kútňik Šmálov: Ach, sami nevieme, čo milujeme... ..	137
Pavol G. Hlbina Rudolfovi Dilongovi z Rakovej do kláštora v Malackách 9. XI. 1937.....	140
Valentín Beniak Rudolfovi Dilongovi 9. novembra 1937.....	140

Zastavujeme časopis Prameň	141
Rudolf Dilong: Slovo o našej situácii (K povšimnutiu kat. vrchnosti)	142
Ladislav Novomeský: Nad zánikom Prameňa	144
Ladislav Novomeský: Kde nieto miesta pre slovenskú kultúru?	146
Pavol G. Hlbina: BELASÉ VÝŠKY (1939)	148
Anjel strážca	148
Vino svetla	149
Svätá Terezka	151
Surrealistické zátišie	153
Výšky	154
Objatie	155
Jozef Felix: Hlbinaova zbierka Belasé výšky	156
Jozef Kútnik Šmálov: Hlbina redivivus	158
Rudolf Dilong: MESTO S RUŽOU (1939)	160
Čo som chcel v Paríži	160
Rudolf Dilong Valentínovi Beniakovi 13. 1. 1939	163
Jozef Kútnik Šmálov: Poézia v delíriu tremens Ad marginem Dilongovej zbierky Mesto s ružou	163
Ján Haranta Rudolfovi Dilongovi 26. mája 1939	166
Jožo Kútnik Rudolfovi Dilongovi 17. 2. 1940 z Gombáša	167
Michal Chorváth: Dvadsať rokov slovenskej poézie	168

PREMENA

Janko Šilan: REBRÍK DO NEBA (1939)	175
Zimná nedeľa	175
Pri jasličkách	177
Jozef Kútnik Šmálov: Slovo a skutočnosť Otvorené stanovisko k tzv. slovenskej katolíckej moderne	180
Mikuláš Šprinc: OZVENY V SAMOTÁCH (1939)	185
Modlitba vecí	185
VIII.	186
XIV.	187

XX.	187
XXI.	188
XXX.	188
XXXIV.	189
XXXX.	190
Jozef Kútnik Šmálov: Zaujímavý a príznačný básnický pokus	
Mikuláš Šprinc: Ozveny v samotách	191
Števo Schelling Paľovi Olivovi zo Sliachov 27. 9. 1939	193
Janko Silan: Nad knihou M. Šprinca „Ozveny v samotách“	193
Paľo Oliva: OBLAKY (1939)	196
Oblaky	196
Oblaky iné	197
Hry decembrové	198
Madone	201
Michal Chorváth: Básne Paľa Olivu	208
Števo Blavan Paľovi Olivovi z Malženíc 25. júna 1939	208
Paľo Oliva Ladislavovi Zajacovi na Vianoce 1940	210
Paľo Oliva Rudolfovi Dilongovi	211
Paľo Oliva: Tie oči	212
Sestra smrť	213
Janko Silan: Za Pavlom Ušákom Olivom	215
Svetoslav Veigl: CESTAMI VETROV (1938)	218
Prelom	218
Pri letnom daždi	219
Svetoslav Veigl: VÝSTUP NA HORU TÁBOR (1939)	220
Človek	220
Jozef Felix: Druhá zbierka Svetoslava Veigla	222
Rudolf Dilong: Kritik?	223
Rudolf Dilong: O básnikovi	223
Rudolf Dilong: HONOLULU PIESEŇ LABUTE (1939)	225
Prvý sneh	225
Roľa	226
Janko Silan Rudolfovi Dilongovi 29. júla 1939	
z Liptovského Hrádku	227

Jožo Felix: Zbierka, ktorou sa Dilong nerozlúčil so slovenskou poéziou	227
Svetoslav Veigl Rudolfovi Dilongovi 5. decembra 1940 z Bratislavy	230
Rudolf Dilong: HANIČKA (1942)	231
Hanička	231
Schovávanky	233
Vodopád leta	235
Jozef Felix: Tristia Rudolfa Dilonga	237
Rudolf Dilong: KONVÁLIA (1941)	239
Konvália	239
Rudolf Dilong: SOMNAMBUL (1941)	246
Somnambul	246
Básnik je najkrajší verte mi keď má zbraň	248
Biela	250
Modrá	251
Červená	252
Rudolf Dilong: Báseň	253
Jozef Kúttnik Šmálov: Nová zbierka básní Rudolfa Dilonga Somnambul	253

VYVRCHOLENIE

Mikuláš Šprinc: Nad časom a nad priestorom	259
Rainer Maria Rilke: DUINSKÉ ELÉGIE (1942)	263
Prvá elégia	263
Štvrtá elégia	266
Giovanni Papini: Úprimne o poézii	269
Janko Silan: SLÁVME TO SPOLOČNE (1941)	273
Jožo Kúttnik Jankovi Silanovi z Turčianskeho Sv. Martina 12. augusta 1942	282
Jozef Kúttnik Šmálov: Janko Silan: Slávme to spoločne	282
Ján Haranta: ZEM POŽEHNANÁ (1940)	284
Pieseň	284
Trpiaci protivenstvá	285

Z jesene	287
Vrúcnosť.....	288
Front 1938	289
Z leta 1939	290
Vo vrave vojny	281
Jozef Kútник Šmálov: Nové cesty našej poézie i prózy	292
Rudolf Dilong: VOJNA (1942).....	294
Azovské more	294
Paľba pri Golodajevke	295
Idyla	297
Balalajka	298
Jozef Kútник Šmálov: Rudolf Dilong: Vojna	300
Janko Silan: KÝM NEBUDEME DOMA (1943)	301
Jak je to ťažké	301
Bázeň	302
Čakanie	303
Ján Sedlák: Janko Silan: Kým nebudeme doma	304
Janko Silan: PIESNE Z JAVORINY (1943)	306
Keď som sa dočkal tohto svitu... ..	306
Chodí tu veľa áut a vozov... ..	308
Len ticho, ticho, bo ich zľaká... ..	309
Raz šiel som parkom bez cieľa... ..	310
Otváram srdce svoje dokorán... ..	314
Už nemať žiadnej vlastnej prosby z lásky k slobode... ..	315
Keď sa tu vlna svetla... ..	316
Ach, čo je, chudák, mám si sťažovať?... ..	317
Vychádza slnce, to je slasť... ..	318
Nie je to divné? Dám si dolu okuliare –... ..	319
Ján E. Bor: Janko Silan: Piesne z Javoriny	322
Jozef Kútник Šmálov: Janko Silan: Piesne z Javoriny	324
Karol Strmeň: Rilkeho kult u nás	326
Karol Strmeň: VÝŽINOK ŽIVOTA (1943).....	331
Čo na chudobu v súcne dostačí... ..	331
Tak som kráčal, tak som išiel... ..	332
Keď nevedel som, čo to vo mne mlčí... ..	334

Môj detinský vek zapadol a stíchol...	335
Chlieb úľavy, čo spred úst brala náva...	336
Hneď za rosy...	337
To zvláštne ticho plynných tíšín pri vode...	338
Čo odtrpieť si mala sama...	339
Kto nad slovami bezmocný je, vec...	340
Už nechce sa ti, veľiká...	341
Môj prvý žiaľ sa bezo stopy stráca...	342
Jozef Kútňik Šmálov: Karol Strmeň: Výžinok života	343
Ladislav Hanus: Nové víno do nových nádob	346
Rudolf Dilong: PLAČ (1944)	350
Plač	350
Zem čistá	351
Rudolf Dilong: Krása	352
Rudolf Dilong: Slovensko	352
Pavol G. Hlbina Jánovi E. Borovi z Kysuckého Nového Mesta	354
Ján Haranta: KLIENTI (1944)	355
Nocturno	355
Slovenská koleda	356
Len tichý obdiv (H)	358
Ján Motulko: BLÍŽENCE (1944)	359
Z bolesti pochádza J. Harantovi	359
Myšlienka	360
Ja	361
Predjarie na fronte	362
Ticho	364
Koralová princezná	365
Ty	366
IV.	367
VI.	368
VIII. Čajka	369
Pascha 1943	371
Rudolf Dilong: MOJA KRV (1945)	373
Rudolf Dilong: O prekliatych básnikoch	381
Rudolf Dilong: Ešte spomienka	382

Ján J. Hudák: Ideový rozbor Dilongovej básne Moja krv	384
Karol Strmeň: TESTAMENT (1944)	387
Karol Strmeň: ČO ZOSTÁVA (1944 – 1945)	388
A predsa mladík putuje a spieva	388
Starí básnici (Venovanie do knihy)	389
Láska	390
Nad vodou	392
Štefánik	393
Výhosť	394
Svetoslav Veigl: LÁSKA SMRŤ (1946)	395
Tebe I	395
Hľadám ťa	397
Mám v očiach tisíc hviezd	399
Nikdy nie	401
Ja viem	402
Venovanie	403
Bludička	405
Alea iacta est	406
List na rozlúčku	407
Tebe III	409
František Slza: Nádeje slovenskej katolíckej poézie	410

VZOPÄTIE A ZÁNIK

Pavol G. Hlbina: MŔTVE MORE (1946)	421
Večnosť	421
Pavol G. Hlbina: PODOBENSTVÁ (1947)	422
Studnička	422
Keď zastal čas	423
V zakliatom zámku	425
Viac vidieť	427
Splav	430
Krv a slnko	432
Vojtech M. (Vojtech Mihálik): Zbierka katolíckej poézie.	
P. G. Hlbina: Podobenstvá	435

Ján Haranta: V NAJKRAJŠEJ DOMOVINE (1947)	436
V najkrajšej domovine (Jánovi Motulkovi)	436
Z úzkosti času	438
Vy krásne hory	439
Kysucká balada (Ladislavovi Hohošovi)	440
Ráno pred jarou	445
Pieseň o batôžteku	446
Janko Silan Jankovi Harantovi 6. augusta 1946	
z Liptovského Hrádku	448
J. H. (Ján Hudák): Piesne o domovine	
Ján Haranta: V najkrajšej domovine	449
Ján Haranta: Katolícky básnik dnes	451
Ján Motulko: V MIMÓZACH VIETOR (1947)	456
Z hlbok zeme	456
V šialenstve bezmocnom... ..	457
Sibyla veští... ..	458
V mimózach vietor... ..	459
U nás dnes... ..	460
Ty	463
Slnčný deň	464
V túžbe	465
V spomienke	466
V prosení	467
V pokore	468
V umieraní	469
Lina	470
Maria-Luisa Š. Ž.	471
Mianta	472
Antonietta	473
Jar 1946	475
Slovenské Vianoce 1946	476
Ján Motulko: Sloboda poézie	477
J. Hák (Ján Hudák): Pozoruhodná lyrika	
Ján Motulko: V mimózach vietor	479

Janko Silan: PIESNE ZO ŽDIARU (1947)	482
Ja plačem pre všetkých	482
Duša ženy	484
Snehy	485
Spev Vznešeného	486
Chorejú ľudia, ľudia mrú... ..	487
Vlasť moja, ó, vlasť pokoja... ..	488
Mám rád ten mocný chorál... ..	489
Už snehov nieta... ..	490
Janko Silan: Vďačnosť poézii	491
J. Hák (Ján Hudák): Janko Silan: Piesne zo Ždiaru	494
Jozef Kútňik Šmálov: Poézia životného kladu	495
Vojtech Mihálik: ANJELI (1947)	499
Zákon	499
V nedeľu ráno	500
Pane Bože, prosím si Anjela	501
Minútka	505
Načúvam očima	506
Balada	508
Matutínium	510
Dvadsaťročný Jób	511
Bilancia	512
Prítulné	513
(jln): Vojtech Mihálik: „ANJELI“	514
Jozef Felix: Prehľad slovenskej literárnej tvorby v roku 1947	515
Viliam Turčány	
Balada, v ktorej sa prosí za omilostenie	
dvadsiatich rokov života	517
Prosba	519
Veniec Madone	521
Daj znovu srdciam plápolat!	523
Spev pod oknom	526
Jak krásne letí	527
V. M. (Vojtech Mihálik): Stručne o slovenskej	
katolíckej moderne	528

Vojtech Mihálik: PLEBEJSKÁ KOŠELA (1950)	530
Vojna	530
Koruna	531
Veršovanka na uvítanie atómovej bomby	532
Ján Motulko	
Balada o otvorených hrobch	534
Jar 1949	535
Otázky	536
Parabola	537
Pavol G. Hlbina Jozefovi Kútnikovi Šmálovovi 28. I. 1948	538
Janko Silan Pavlovi G. Hlbinovi 23. júla 1948	
z Liptovského Hrádku	540
Janko Silan: ÚBOHÁ DUŠA NA ZEMI (1948)	542
Putujúc svetom...	542
Ako sa ženú davy...	544
Veselo prechádza i troskami...	546
Ja, Janko Silan, kňaz...	548
Ja nikdy nie som pripravený...	551
Najkrajší úsvit – štvrtok zelený	552
Lipa v zime spieva:	553
Janko Silana Lacovi Novomeskému 4. apríla 1948	554
Komentáre a vysvetlivky	556
Poézia katolíckej moderny (doslov)	604
Medailóny básnikov katolíckej moderny	631
Kalendárium katolíckej moderny	641
Výber z literatúry o katolíckej moderne	652
Obrazová príloha	656